

V Jabloneckém muzeu vyráběli gombíky

8.7.2013, Právo

I přesto, že Velkomoravská říše nesahala až na Jablonecko, vestibul Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou se během prodlouženého víkendu proměnil na dílnu šperkaře z Velké Moravy v období 9. století.

V rámci 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu návštěvníci muzea vyráběli typické velkomoravské šperky – gombíky.

„Je to symbol Velké Moravy. Šperk byl původně spínadlem. Dva gombíky provázané šňůrkou na obou stranách krku spínaly plášť,“ vysvětluje Jaroslava Vaňová, pedagožka jabloneckého muzea. Podle ní se z gombíků stal šperk až později. To už nebyly používané pouze jako spínadla, ale jako ozdobné přívěsky na krk. „Postupně, jak je řemeslníci dělali krásnější, tak z toho vznikaly šperky. Vykopávky ukázaly, že se vyráběly i gombíky ze zlata. Nosili je muži, ženy i děti. Je zajímavé, že u dětí byly nalezeny i skleněné gombíky,“ řekla Vaňová.

Návštěvníci muzea se museli spokojit se zdobením gombíků z méně ušlechtilých kovů. I přesto výsledek vypadal věrohodně. Tzv. šatonové kuličky s otvory pro skleněné korálky byly pro muzejní výtvarnou dílnu vyrobeny bez galvanizace, aby měly tu správnou patinu.

„Důlky v kovových kuličkách potom návštěvníci osazovali barevnými šatonky ze skla,“ uvedla Vaňová, která připomněla, že gombíky mají lidé v rukou prakticky denně, aniž by si to uvědomili. Gombík z 9. století, který byl nalezen ve vykopávkách ve Valech u Mikulčic, je totiž zvěčněn na dvoukorunové minci.

A právě výstava o slovanském hradišti ve Valech u Mikulčic putovala do jabloneckého muzea.

Zajímavá výstava o nejvýznamnější památce Velké Moravy byla doplněna i videoprezentací s ukázkami výroby šperku z období Velké Moravy. Expozici zapůjčilo Masarykovo muzeum v Hodoníně.

***

Je to symbol Velké Moravy. Šperk byl původně spínadlem Jaroslava Vaňová, jablonecké muzeum

Foto popis| V muzeu vyráběli velkomoravské gombíky.

Foto autor| Foto PRÁVO – Jaroslav Švehla

Regionální mutace| Právo - severovýchodní Čechy